

IV. INFORMACJE

UCHWAŁY I WYROKI

Wystąpienie gminy ze związku międzygminnego

Rada Gminy W. podjęła uchwałę o wystąpieniu gminy ze Związku Międzygminnego, pomimo że statut Związku nie zawierał regulacji określającej zasady występowania jego członków. Jest zaś bezspornym, że kwestie związane z określeniem zasad przystępowania i występowania członków związku międzygminnego winny zostać uregulowane w statucie danego związku. Stanowi o tym wprost art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym. W ocenie organu nadzoru, wobec braku w statucie związku zasad występowania, konieczna byłaby uprzednia zmiana statutu wprowadzająca stosowne rozwiązania, a następnie dopiero po wejściu w życie właściwych postanowień i na ich podstawie, mogłyby zostać podjęte działania zmierzające do zakończenia członkostwa w związku. Wojewódzki Sąd Administracyjny nie podzielił argumentacji organu nadzoru, a także pozostałych gmin - członków Związku, którzy zaskarżyli uchwałę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Po wniesieniu skarg kasacyjnych, rozpatrujący je skład sędziowski postanowił przedstawić do rozstrzygnięcia siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego zagadnienie prawne następującej treści: czy brak zamieszczenia w statucie związku międzygminnego zasad występowania członków tego związku stosownie do art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym wyklucza podjęcie uchwały przez radę gminy o wystąpieniu jej ze związku. Odpowiedzi na to pytanie dotyczy prezentowane orzeczenie.

**Uchwała
siedmiu Sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego
z dnia 11 kwietnia 2005 r. (OPS 2/04)**

Nieokreślenie w statucie związku międzygminnego zasad występowania jego członków, stosownie do przepisu art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym, nie wyklucza podjęcia przez radę gminy uchwały o jej wystąpieniu ze związku.

Naczelny Sąd Administracyjny w sprawie ze skarg kasacyjnych Gminy B., Gminy Z. i Wojewody M. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 8 marca 2004 r., II SA/Kr 2915/03, w sprawie ze skargi Wojewody na uchwałę nr XII/76/03 Rady Gminy W. z dnia 15 października 2003 r. w przedmiocie wystąpienia Gminy W. ze Związku Komunalnego Gmin W., Z. i B. do spraw budowy oczyszczalni ścieków i kolektorów z siedzibą w Z., po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2005 r. na posiedzeniu jawnym zagadnienia prawnego przedstawionego przez skład orzekający Naczelnego Sądu Administracyjnego postanowieniem z dnia 21 października 2004 r. w sprawie OSK 744/04 do rozstrzygnięcia w trybie art. 187 §1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.): **„czy brak zamieszczenia w statucie związku międzygminnego zasad występowania członków tego związku stosownie do art. 67 ust. 2**

pkt 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) wyklucza podjęcie uchwały przez radę gminy o wystąpieniu jej ze związku międzygminnego”, uznaje, że nieokreślenie w statucie związku międzygminnego zasad występowania członków stosownie do przepisu art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym nie wyklucza podjęcia przez radę gminy uchwały o jej wystąpieniu ze związku.

Uzasadnienie

Skład orzekający Naczelnego Sądu Administracyjnego rozpoznający skargi kasacyjne Wojewody M., Gminy B. i Gminy Z. od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie z dnia 8 marca 2004 r., którym została oddalona skarga Wojewody na uchwałę nr XII/76/03 Rady Gminy W. z dnia 15 października 2003 r. o wystąpieniu Gminy W. ze Związku Komunalnego Gmin W., Z. i B. ds. Budowy Oczyszczalni Ścieków i Kolektorów, przedstawił na podstawie art. 187 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. - Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270 z późn. zm.) do rozstrzygnięcia przez skład siedmiu sędziów zagadnienie prawne wyrażone w pytaniu: „czy brak zamieszczenia w statucie związku między gminnego zasad występowania członków tego związku stosownie do art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) wyklucza podjęcie uchwały przez radę gminy o wystąpieniu jej ze związku międzygminnego.”.

Przedstawione do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne wyłoniło się w następujących okolicznościach faktycznych i prawnych sprawy:

Gminy W., Z. i B. tworzą związek międzygminny pod nazwą Związek Komunalny Gmin W., Z. i B. ds. Budowy Oczyszczalni Ścieków i Kolektorów z siedzibą w Z., którego statut jest ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Województwa B. z dnia 14 października 1997 r. Nr 14, poz. 119. W dniu 15 października 2003 r. Rada Gminy W. podjęła uchwałę nr XII/76/03 o wystąpieniu Gminy W. ze Związku, określając, że z dniem 20 października 2003 r. ustaje członkostwo Gminy W. w Związku. Skargę na powołaną uchwałę Rady Gminy W. wniósł do sądu administracyjnego Wojewoda M., podnosząc zarzut, iż Rada Gminy W. nie mogła podjąć zaskarżonej uchwały, ponieważ statut Związku nie zawiera postanowień określających zasady występowania gmin ze Związku, a wobec tego nie ma podstaw do podjęcia zaskarżonej uchwały. To, że statut związku międzygminnego powinien określać zasady przystępowania i występowania członków oraz zasady rozliczeń majątkowych, wynika z przepisu art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.

Sąd dopuścił do udziału w postępowaniu na prawach strony Gminę Z. i Gminę B., które podzieliły stanowisko Wojewody.

W uzasadnieniu wyroku z dnia 8 marca 2004 r., którym została oddalona skarga Wojewody, Sąd zaprezentował stanowisko, że brak jest podstaw do przyjęcia, iż kwestionowana uchwała narusza określoną obowiązującą normę prawną. Zarzut organu nadzoru sprowadza się wyłącznie do tego, że uchwała została podjęta w sytuacji, która nie została uregulowana w statucie Związku. Zdaniem Sądu statut Związku nie zawiera wymaganych przez ustawę postanowień dotyczących występowania jego członków, ale z tego faktu nie można wyprowadzać wniosku, że

uchwała o wystąpieniu jest sprzeczna z prawem. Twierdzenie takie godziłoby w zasadę samodzielności samorządu terytorialnego. Skoro bowiem, co do zasady, utworzenie związku jest dobrowolne, to już z tego wynika, że dobrowolny jest również udział w powstałym związku. Statut związku, stosownie do przepisu art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym, ma uregulować „zasady przystępowania i występowania członków”, co dotyczy procedury i terminów w tym zakresie i wiąże się z rozliczeniami majątkowymi między uczestnikami związku. Statut nie mógłby wprowadzić zakazu wystąpienia ze związku, gdyż żadna gmina nie może ingerować w podstawy samodzielności innej gminy. Tym bardziej więc, jeżeli statut Związku nie uregulował tych kwestii, nie może być mowy o zakazie takiego wystąpienia. Zdaniem Sądu wydającego zaskarżony wyrok uchwała o wystąpieniu ze Związku jest jedynie oświadczeniem woli gminy, a wobec tego nie wywołuje bezpośrednich, zewnętrznych skutków prawnych i dlatego nie musi być oparta na konkretnym przepisie prawa.

W skargach kasacyjnych od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Krakowie zostały podniesione zarzuty naruszenia przepisów art. 67 ust. 2 pkt 7 i art. 91 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, a także art. 2, art. 7 i art. 171 Konstytucji RP. W skargach kasacyjnych zostało zaprezentowane stanowisko, że naruszenie wskazanych przepisów polega na tym, iż Sąd wadliwie przyjął, iż możliwe jest wystąpienie gminy ze związku międzygminnego mimo braku określenia w statucie zasad występowania z tego związku. Przyjęcie takiego poglądu oznacza, że gmina może jednostronnie kształtować losy utworzonego związku. W ocenie wnoszących skargę kasacyjną, w sytuacji gdy statut nie określa zasad występowania ze związku, gminy tworzące związek powinny najpierw doprowadzić do uzupełnienia statutu poprzez określenie tych zasad.

Przedstawiając do rozstrzygnięcia zagadnienie prawne, skład orzekający zwrócił uwagę, że związek międzygminny jest tworzony w celu wykonania określonego zadania publicznego. W tym przypadku chodzi o budowę oczyszczalni ścieków i kolektorów, które to zadanie nie zostało zrealizowane w pełnym zakresie. Jeżeli więc statut związku międzygminnego utworzonego do realizacji takiego zadania nie określa zasad występowania członków, co nakazuje przepis art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym, powstaje pytanie, czy możliwe jest podjęcie przez radę gminy uchwały o wystąpieniu ze związku, a jeśli tak, to na podstawie jakiego przepisu wystąpienie takie byłoby dopuszczalne. Można prezentować pogląd, że w takim przypadku uchwała o wystąpieniu ze związku jest jedynie oświadczeniem woli, które nie wywołuje bezpośrednich zewnętrznych skutków prawnych, a więc do takiego oświadczenia mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego. Możliwe jest jednak prezentowanie odmiennego stanowiska, a mianowicie, że skoro gminy tworzące związek międzygminny przyjęły statut, w którym nie określiły zasad występowania członków, to ich wolą było, aby związek trwał do czasu zakończenia określonej inwestycji, dla której realizacji został utworzony.

Rozstrzygając przedstawione zagadnienie prawne, skład siedmiu sędziów Naczelnego Sądu Administracyjnego zważył, co następuje:

To, czym jest związek międzygminny, określają przede wszystkim przepisy art. 64 i art. 65 ustawy o samorządzie gminnym. Z przepisów tych wynika, że związek międzygminny jest tworzony przez zainteresowane gminy w celu wspólnego wykonywania określonych zadań publicznych należących do gmin, a więc spraw publicznych o znaczeniu lokalnym (zadań

publicznych służących zaspokojeniu potrzeb wspólnot samorządowych). Istota związku międzygminnego polega więc na tym, że zainteresowane gminy określają, które zadanie należące do zakresu ich działania będzie wykonywane wspólnie i w tym celu tworzą samodzielny byt prawny w postaci związku, na który przenoszą wykonywanie tego zadania. Prawa i obowiązki gmin uczestniczących w związku, dotyczące wykonywania zadania przekazanego związkowi, przechodzą na związek. Oznacza to, że statut związku międzygminnego pełni taką samą funkcję, jak statut gminy, a jego charakter prawny jest taki sam, jak statutu gminy. Nie zmienia tego w niczym to, że utworzenie związku międzygminnego oraz uchwalenie jego statutu przez każdą z gmin poprzedzają negocjacje i uzgodnienia gmin co do utworzenia samego związku, zadań wykonywanych przez związek i postanowień statutu związku. Tak jak w przypadku statutu gminy, tak i przypadku statutu związku, swoboda gminy (gmin) jest ograniczona treścią przepisów ustawowych, które określają ramy działania gmin oraz tworzenia związków międzygminnych. Przepisy te mają charakter bezwzględnie obowiązujący, co oznacza, że uchwały gmin o utworzeniu związku oraz określające statut związku i jego działalność nie mogą naruszać przepisów ustawy. Oznacza to także, że postanowienia uchwał gmin w tym zakresie sprzeczne z przepisami ustawy nie mogą prowadzić do wyłączenia stosowania przepisów rangi ustawowej.

Analiza przepisów rozdziału 7 ustawy o samorządzie gminnym prowadzi do wniosku, że poza wyjątkiem, o którym mowa w art. 64 ust. 4 ustawy o samorządzie gminnym, tworzenie związków międzygminnych jest oparte na zasadzie dobrowolności wynikającej z zasady samodzielności gmin. Zasada dobrowolności oznacza, że gmina ma prawo suwerennego decydowania zarówno o utworzeniu związku (przystąpieniu do związku), jak i wystąpieniu ze związku. Przepis art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym, który nakłada obowiązek określenia w statucie związku zasad występowania członków, może być rozumiany tylko w ten sposób, że statut związku nie może pozbawiać gminy prawa do wystąpienia ze związku. Pozbawienie gminy tego prawa jest niedopuszczalne zarówno w ten sposób, że statut wprost wprowadza zasadę, że gmina nie może wystąpić ze związku, jak i w ten sposób, że statut nie zawiera jakichkolwiek postanowień określających wystąpienie gminy ze związku. Inaczej mówiąc, jeżeli przyjmie się, że sprzeczne z ustawą o samorządzie gminnym byłoby postanowienie statutu wyłączające możliwość wystąpienia gminy ze związku, to również sprzeczne z ustawą o samorządzie gminnym byłoby stanowisko, że brak w statucie postanowień o zasadach występowania członków ze związku oznacza, że członek związku nie może z tego związku wystąpić. Za takim stanowiskiem przemawia nie tylko zasada samodzielności gmin oraz zasada dobrowolności tworzenia związków, ale także określenie w ustawie obligatoryjnych wymagań, które powinien spełniać statut, w tym nałożenie przez ustawę obowiązku określenia w statucie zasad występowania członków.

Uchwały zainteresowanych rad gmin o utworzeniu związku, o przystąpieniu do związku oraz o przyjęciu statutu związku nie są same w sobie umowami cywilnymi ani oświadczeniami woli o nawiązaniu stosunku cywilnoprawnego, a wobec tego te czynności podlegają ocenie, zarówno co do ich treści, jak i formy ich podjęcia, z punktu widzenia przede wszystkim prawa

publicznego. Co oczywiście nie wyklucza oceny następstw tych czynności także z punktu widzenia prawa cywilnego.

Jakkolwiek ustawa o samorządzie gminnym stanowi jedynie wprost o podejmowaniu przez radę gminy uchwały o utworzeniu związku i przyjęciu jego statutu, to nie może ulegać wątpliwości, że również przystąpienie gminy do związku oraz wystąpienie gminy ze związku wymaga podjęcia uchwały przez radę gminy. Skoro bowiem wystąpienie ze związku jest odwrotnością uchwały o utworzeniu związku lub przystąpieniu do związku, to już z tych przepisów należy wyprowadzić prawo rady gminy do podjęcia uchwały o wystąpieniu ze związku. Sprawa ta należy do spraw z zakresu współdziałania z innymi gminami w rozumieniu art. 18 ust. 2 pkt 12 ustawy o samorządzie gminnym.

Nie można podzielić stanowiska, że w przypadku gdy statut związku międzygminnego nie określa zasad występowania członków, gmina nie może wystąpić ze związku, dopóki nie zostanie zmieniony statut związku i nie zostaną do niego wprowadzone postanowienia określające zasady występowania członków. Przyjęcie takiego stanowiska oznaczałoby bowiem przyznanie prymatu statutu nad przepisami ustawy, co byłoby sprzeczne z podstawową zasadą systemu prawnego, według której akt niższej rangi nie może być stosowany w zakresie, w jakim jest sprzeczny z ustawą. Inaczej mówiąc, wadliwy statut nie może stanowić przeszkody do stosowania przepisów ustawy.

Inna kwestia to określone konsekwencje w sferze stosunków prawnych między gminą, która występuje ze związku, a pozostałymi gminami i związkiem międzygminnym spowodowane wystąpieniem gminy ze związku międzygminnego, w sytuacji gdy statut związku nie określa zasad występowania członków oraz związanych z tym zasad rozliczeń majątkowych. Konsekwencje te, a w szczególności wzajemne roszczenia nie mogą być jednak argumentem przemawiającym za stanowiskiem, iż w takim przypadku gmina nie może wystąpić ze związku. Rozważanie tych konsekwencji oraz skutków prawnych uchwały o wystąpieniu ze związku wykracza poza ramy rozstrzyganego zagadnienia prawnego.

Przedstawione zagadnienie prawne jest rozstrzygane przy założeniu, że w rozpoznawanej sprawie statut Związku Komunalnego Gmin W., Z. i B. ds. Budowy Oczyszczalni Ścieków i Kolektorów z siedzibą w Z. nie określa zasad występowania członków oraz zasad rozliczeń majątkowych. Tak bowiem postanowienia statutu są rozumiane przez gminy tworzące ten Związek, przez organ nadzoru, który zaskarżył uchwałę Rady Gminy W., oraz takie ustalenia przyjął Sąd w zaskarżonym wyroku. Również w skargach kasacyjnych nie jest kwestionowane przyjęte przez Sąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku stanowisko, iż statut Związku nie określa zasad występowania członków. W związku z tym na marginesie rozważanego zagadnienia prawnego należy zwrócić uwagę, że ustalenie rzeczywistej treści statutu, także z punktu widzenia wymagań określonych w art. 67 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, wymaga wnikliwej i szczegółowej analizy statutu.

Mając na uwadze przytoczone rozważania, rozstrzygając przedstawione zagadnienie prawne, należało dojść do wniosku, że nieokreślenie w statucie związku międzygminnego zasad występowania członków stosownie do przepisu art. 67 ust. 2 pkt 7 ustawy o samorządzie gminnym nie wyklucza podjęcia przez radę gminy uchwały o jej wystąpieniu ze związku.

Wyrok
w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej
z dnia 6 maja 2004 r. Sygn. akt I SA/Po 232/04

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu po rozpoznaniu w dniu 6 maja 2004 r. sprawy ze skargi Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze na uchwałę Rady Miejskiej w G. z dnia 27 października 2003 r. nr XI/92/2003 w przedmiocie zmian w budżecie Gminy G. stwierdza, że zaskarżona uchwała została wydana z naruszeniem prawa.

Uzasadnienie

Uchwałą Nr XI/92/2003 z 27.10.2003 r. Rada Miejska w G. dokonała umniejszenia planowanych dochodów i wydatków budżetu wskutek wyłączenia z budżetu, pozyskiwanych przez Gminę G. środków z funduszy pomocowych PHARE. Środki powyższe Gmina G. otrzymała na podstawie umowy z 31.12.2002 r. zawartej z Władzą Wdrażającą Program Współpracy Przygranicznej PHARE a dotyczącej dotacji w zakresie pomocy zewnętrznej Wspólnoty Europejskiej. Zgodność uchwały z obowiązującym prawem zakwestionowała Regionalna Izba Obrachunkowa, która stwierdziła, że została ona podjęta z naruszeniem art. 4 pkt 4a ustawy z dnia 26.11.1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 oraz art. 109 ust. 2, art. 63 ust. 1 pkt 6 i art. 69 ust. 1 w zw. z art. 111 ust. 3 ustawy z 26.11.1998 r. o finansach publicznych, ponieważ środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi powinny zostać ujęte w budżecie danej jednostki zgodnie z zasadą jedności budżetu, oznaczającą objęcie budżetem wszystkich dochodów i wydatków jednostki samorządu terytorialnego.

Mając na uwadze treść powyższych zarzutów Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Zielonej Górze wniosło skargę na uchwałę Rady Miejskiej w G. z dnia 27.10.2003 r. Nr XI/92/2003 wnosząc o stwierdzenie jej nieważności w całości, ewentualnie o stwierdzenie, że zaskarżona uchwała została wydana z naruszeniem prawa.

W odpowiedzi na skargę Rada Miejska w G. wniosła o oddalenie skargi.

Rada Gminy podniosła, że z umowy wynikało, iż płatności za wykonanie objętej umową inwestycji będą dokonywane w euro na konto bankowe wykonawcy otwarte w złotych, przeliczone zgodnie z kursem banku zamawiającego (gminy), z którego dokonywane będą płatności. Wydzielono więc ewidencję księgową dla funduszy pomocowych w oparciu o rozporządzenie Ministra Finansów z 18.12.2001 r. w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa .... Operacje księgowe na tych kontach nie korespondują z kontami 901 - dochody budżetu i 902 - wydatki budżetu.

Poszerzenie od 1.1.2002 r. zakresu ewidencji księgowej środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi potwierdza według rady gminy skarżącej autonomię wydzielania z budżetu środków z zagranicznych funduszy celowych niepodlegających zwrotowi.

Nadto pokrywanie należności dla wykonawców bezpośrednio z rachunku bankowego w euro nie pozwalało na przelanie środków z rachunku walutowego na rachunek bankowy złotówkowy gminy, który obsługuje budżet miasta.

Nadto, według Gminy art. 4 pkt 4a, art. 9 pkt 3a i art. 12 pkt 4a ustawy o dochodach samorządu terytorialnego w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2003 r. przesądziły, że dochodami budżetu są środki ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, natomiast art. 3 ustawy o finansach publicznych odróżnia dochody publiczne od środków publicznych pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi. Przepis art. 3 ust. 1 wskazuje, iż środkami publicznymi są dochody publiczne zaś dalej (art. 3 ust. 1 pkt 2 w/w ustawy) odrębnie wymienia środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi jako tylko środki publiczne, a więc jako odrębną pojęciowo kategorię obok „dochodów publicznych”, które ujmuje się przecież w budżecie gminy. Należy więc stwierdzić, że regulacje prawa finansowego są niejednoznaczne a wręcz sprzeczne w sprawie klasyfikacji środków ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, gdyż w myśl jednej z w/w ustaw zalicza, się te środki (fakultatywnie) do dochodów budżetu gminy zaś na gruncie ustawy o finansach publicznych środki te nie stanowią już dochodów publicznych lecz odrębną pojęciowo kategorię prawną.

Regulacja normatywna tej ostatniej ustawy, ujmująca instytucje budżetu gminy, potwierdza słuszność stanowiska strony postępowania, gdyż - wbrew zarzutowi przytoczonemu przez stronę skarżącą zaskarżona uchwała Rady Miejskiej w G. nie narusza przepisu art. 63 ust. 1 pkt 6 w zw. z art. 111 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, gdyż ten pierwszy przepis ma wyłącznie zastosowanie w odniesieniu do wydatków budżetu państwa, zaś odpowiednie stosowanie, o którym mowa w przepisie art. 111 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, dotyczy jedynie art. 69 ww. ustawy (a więc już nie art. 63 ust. 1 pkt. 6).

Konsekwencją powyższego jest niemożność ujęcia w budżecie - zgodnie z regulacją ustawy o finansach publicznych - wydatków dokonywanych przez gminę w ramach współfinansowania programów i projektów realizowanych ze środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi, a więc ze środków publicznych, o których mowa w art. 3 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Ustalenie to prowadzi do kolejnej logicznej konkluzji a mianowicie, skoro w wydatkach budżetu gminy, co do których stosuje się wyłącznie przepisy ustawy o finansach publicznych i ustawy o rachunkowości, nie ujmuje się w/w wydatków pokrywanych ze środków publicznych pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi to i po stronie dochodów budżetu gminy nie można tych środków skutecznie ująć, biorąc pod uwagę zachowanie jednej z podstawowych zasad prawa finansowego, określającego zasadę równoważenia budżetu.

Wojewódzki Sąd Administracyjny zważył, co następuje:

Z ustawy z dnia 26.11.1998 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 (Dz. U. Nr 150 poz. 983) wynika, co jest dochodem gminy. Wynika to z treści art. 3 ustawy. Są to więc wpływy z określonych tam podatków, opłat, udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa w określonych wysokościach, subwencja ogólna, dochody uzyskiwane przez jednostki budżetowe gmin oraz wpłaty od zakładów budżetowych gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych gminy, dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej zlecone gminie oraz inne zadania zlecone ustawami, odsetki od środków finansowych gminy, gromadzonych na rachunkach bankowych, dochody z majątku

gminy. W art. 3 ustawy ustawodawca wymienił zasadniczą grupę dochodów, które stanowią dochód gminy. Mają one zasadniczy wpływ na kształt budżetu gminy.

Niejako uzupełniając katalog tych dochodów ustawodawca w art. 4 poszerzył katalog dochodów gminy m.in. o środki finansowe pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi oraz środki na współfinansowanie programów realizowanych z udziałem środków zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Użycie przez ustawodawcę sformułowania, że dochodami gminy mogą być nie oznacza, że wymienione w art. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego w latach 1999 - 2003 mogą być wyłączone z budżetu gminy.

Środki wymienione w art. 4 jako nie stanowiące podstawowych składników dochodów gminy są dochodami gminy a uznanie ich za dochody gminy nie zależy od woli rady gminy wyrażonej w uchwale.

Katalog dochodów gminy wymieniony w art. 4 wymienia m.in. spadki, zapisy, darowizny. Żadne racjonalne przesłanki nie pozwalają uzasadnić tezy, że rada gminy może dowolnie zaliczyć, bądź nie do dochodów gminy spadków, zapisów i darowizn.

Nie zachodzi również sprzeczność między zapisami art. 4 ustawy o dochodach jednostek samorządowych a treścią art. 3 ustawy z dnia 26.11.1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 15, poz. 148).

Wymieniając w art. 4 ust. 4a ustawy o dochodach jednostek samorządowych jako dochód gminy środki finansowe ustawodawca posłużył się pojęciem szerszym niż środki publiczne. W świetle ustawy o finansach publicznych środkami publicznymi są dochody publiczne i także środki pochodzące ze źródeł zagranicznych, niepodlegające zwrotowi.

Wymieniając w art. 4 pkt 4a ustawy o dochodach jednostek samorządowych jako dochód gminy środki finansowe pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi ustawodawca posłużył się pojęciem szerszym niż środki publiczne. Te ostatnie mieszczą się w całości w zakresie pojęcia środki finansowe.

Oznacza to, że dochodem gminy nie są tylko środki publiczne ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi ale i środki nie mające charakteru publicznego (środki finansowe) pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi.

Skoro więc dochodem gminy są również środki nie mające charakteru publicznego pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi dlatego jako takie muszą być zapisane w budżecie gminy.

Skoro stanowią dochód gminy, to również wydatki tych środków muszą wynikać z budżetu.

Kwestie księgowania nie mogą mieć żadnego wpływu na to, czy dany środek stanowi dochód bądź wydatek budżetu.

Z tych przyczyn orzeczono na podstawie art. 145 § 1 pkt 3 ustawy z 30 sierpnia 2002 r. o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. Nr 153, poz. 1270).

WYJAŚNIENIA I INTERPRETACJE

Pismo Ministerstwa Finansów z dnia 7 października 2005 r., nr SP1/694/8012-132/2334/05/AA podpisane przez Podsekretarza Stanu Jarosława Nenemana, kierowane według rozdzielnika między innymi do regionalnych izb obrachunkowych w sprawie ordynacji podatkowej

Szanowni Państwo,

W związku z uregulowaniami art. 14 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2005 r. Nr 8, poz. 60, z późn. zm.), sprawując ogólny nadzór w sprawach podatkowych, uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z art. 63 ustawy - Ordynacja podatkowa, w brzmieniu nadanym art. 1 pkt 30 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 143, poz. 1199), podstawy opodatkowania, kwoty podatków, odsetki za zwłokę, opłaty prolongacyjne, oprocentowanie nadpłat oraz wynagrodzenia przysługujące płatnikom lub inkasentom zaokrągla się do pełnych złotych w ten sposób, że końcówki kwot wynoszące mniej niż 50 groszy pomija się, a końcówki kwot wynoszące 50 i więcej groszy podwyższa się do pełnych złotych. Zaokrąglenia podstaw opodatkowania i kwot podatków nie stosuje się do opłaty skarbowej oraz opłat, o których mowa w przepisach o podatkach i opłatach lokalnych.

Ww. zasady zaokrąglenia będą miały zastosowanie do wszystkich opłat i należności, do których stosuje się przepisy działu III ustawy - Ordynacja podatkowa, jeżeli odrębne przepisy nie stanowią szczególnych zasad zaokrąglenia.

Przepis art. 63 Ordynacji podatkowej, w ww. brzmieniu, wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2006 r. (art. 27 pkt 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o zmianie ustawy - Ordynacja podatkowa oraz o zmianie niektórych innych ustaw) i od tego dnia zasady zaokrąglenia będą regulowane wyłącznie w tym przepisie. Jednocześnie na podstawie §16 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. Nr 165, poz. 1373) utraciło moc z dniem 1 września 2005 r. rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, dokonywania zaokrąglenia oraz zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (Dz. U. Nr 240, poz. 2063), w którym były uregulowane zasady dokonywania zaokrąglenia. Jednakże do dnia 31 grudnia 2005 r. zaokrąglenie podstaw opodatkowania, kwot podatków, odsetek za zwłokę, opłaty prolongacyjnej, oprocentowania nadpłat oraz wynagrodzenia przysługującego płatnikom lub inkasentom następuje nadal na zasadach określonych w §13-15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 grudnia 2002 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej, dokonywania zaokrąglenia oraz zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach (§15 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 22 sierpnia 2005 r. w sprawie naliczania odsetek za zwłokę oraz opłaty prolongacyjnej a także zakresu informacji, które muszą być zawarte w rachunkach).

Wobec powyższego nowe zasady zaokrąglenia powinny być stosowane:

1) do wszystkich deklaracji (korekt deklaracji) składanych po dniu 1 stycznia 2006 r.,

dotyczących zobowiązań, których termin płatności upływa po tym dniu,

- 2) w decyzjach/postanowieniach, które zostaną wydane po dniu 1 stycznia 2006 r. niezależnie od tego czy będą dotyczyły zobowiązań, których termin płatności upłynął przed czy po dniu 1 stycznia 2006 r.

Natomiast dotychczasowe zasady zaokrąglania powinny być stosowane:

- 1) w korektach deklaracji za 2005 r. i lata wcześniejsze,
- 2) w decyzjach/postanowieniach, które zostaną wydane przed dniem 1 stycznia 2006 r.

W związku z tym, powyższe wyjaśnienia powinny być uwzględnione przy wymiarze i poborze opłat oraz należności, do których na mocy odrębnych przepisów do ich poboru stosuje się przepisy działu III ustawy - Ordynacja podatkowa oraz we wzorach dokumentów związanych z tymi opłatami i należnościami, w szczególności w systemach informatycznych.

Pismo Ministra Finansów z dnia 8 listopada 2005 r. nr ST2-4834-109/2005/1683 podpisane przez podsekretarza Stanu Elżbietę Suchocką - Roguską kierowane do wszystkich regionalnych izb obrachunkowych w sprawie sprawozdawczości budżetowej

W nawiązaniu do pisma Ministra Finansów z dnia 25 sierpnia 2005 r. nr ST2-4834-95/2005 - Ministerstwo Finansów uprzejmie informuje, że w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 170, poz. 1426) w zakresie dotyczącym sprawozdawczości jednostek samorządu terytorialnego, w sprawozdaniu Rb-27S miesięczne/roczne z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego wprowadzono zasadę rozdzielenia danych wykazywanych dotychczas w kolumnie 13 „Skutki udzielonych przez gminę ulg, odroczeń, umorzeń, zwolnień ...”. Dodano kolumnę 14 „Skutki decyzji wydanych przez organy podatkowe na podstawie ustawy - Ordynacja Podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy”. W kolumnie tej zgodnie z art. 67 a ust 1 pkt 1 - 2 ustawy Ordynacja podatkowa ujmowane są ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, tj.: odroczenia i rozłożenia na raty, natomiast w kolumnie tej nie są ujmowane skutki umorzeń.

W kolumnie 13 ujmowane są skutki udzielonych ulg, umorzeń i zwolnień obliczone za okres sprawozdawczy bez ulg i zwolnień ustawowych. Odpowiednio dane w tym zakresie należy wykazywać w sprawozdaniu Rb-PDP półroczne/roczne z wykonania podstawowych dochodów podatkowych.

ZMIANY WYBRANYCH PRZEPISÓW PRAWNYCH OPUBLIKOWANE W DZIENNIKU USTAW I MONITORZE POLSKIM OD WRZEŚNIA DO GRUDNIA 2005 ROKU**Dzienniki Ustaw**

- ◆ **Dz. U. Nr 180, poz. 1493** - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- ◆ **Dz. U. Nr 180, poz. 1495** - Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym.
- ◆ **Dz. U. Nr 181, poz. 1508** - Rozporządzenie Ministra Kultury z dnia 19 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie sposobu przekazywania, przechowywania i udostępniania dokumentów z wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
- ◆ **Dz. U. Nr 185, poz. 1548** - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.
- ◆ **Dz. U. Nr 186, poz. 1553** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 7 września 2005 r. w sprawie kryteriów oraz procedur dopuszczania odpadów do składowania na składowisku odpadów danego typu.
- ◆ **Dz. U. Nr 186, poz. 1554** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej na obszarze kraju.
- ◆ **Dz. U. Nr 186, poz. 1555** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej poza granicami kraju.
- ◆ **Dz. U. Nr 188, poz. 1581** - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru wniosku o udostępnienie danych lub informacji z Centralnej Ewidencji Pojazdów.
- ◆ **Dz. U. Nr 189, poz. 1591** - Rozporządzenie z dnia 13 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy de minimis przedsiębiorcom prowadzącym zakłady pracy chronionej.
- ◆ **Dz. U. Nr 189, poz. 1598** - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.
- ◆ **Dz. U. Nr 190, poz. 1606** - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych.
- ◆ **Dz. U. Nr 193, poz. 1617** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.

- ◆ **Dz. U. Nr 194, poz. 1621** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie podziału części równoważącej subwencji ogólnej dla gmin na rok 2006.
- ◆ **Dz. U. Nr 194, poz. 1622** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie podziału części równoważącej subwencji ogólnej dla powiatów na rok 2006.
- ◆ **Dz. U. Nr 194, poz. 1623** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie podziału części regionalnej subwencji ogólnej dla województw na rok 2006.
- ◆ **Dz. U. Nr 196, poz. 1628** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 27 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzenia operatu szacunkowego.
- ◆ **Dz. U. Nr 196, poz. 1631** - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 22 września 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o ochronie informacji niejawnych.
- ◆ **Dz. U. Nr 198, poz. 1644** - Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 9 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przyjęcia Uzupełnienia Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego 2004 - 2006.
- ◆ **Dz. U. Nr 199, poz. 1645** - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 13 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Uzupełnienia Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006”.
- ◆ **Dz. U. Nr 201, poz. 1662** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 października 2005 r. w sprawie określenia wysokości odsetek ustawowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 201, poz. 1663** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. w sprawie norm szacunkowych dochodu z działów specjalnych produkcji rolnej.
- ◆ **Dz. U. Nr 201, poz. 1664** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 29 września 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie informacji podatkowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 201, poz. 1670** - Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 września 2005 r. w sprawie wzoru umowy o dofinansowania projektu w ramach Sektorowego Programu Operacyjnego „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich 2004 - 2006” w zakresie działania „Scalanie gruntów”.
- ◆ **Dz. U. Nr 204, poz. 1689** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia wzorów rocznego obliczenia podatku oraz zeznań podatkowych obowiązujących w zakresie podatku dochodowego od osób fizycznych.
- ◆ **Dz. U. Nr 204, poz. 1690** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 11 października 2005 r. w sprawie określenia wzorów zeznania, deklaracji i informacji podatkowych obowiązujących w zakresie zryczałtowanego podatku dochodowego od niektórych przychodów osiągniętych przez osoby fizyczne.
- ◆ **Dz. U. Nr 205, poz. 1701** - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 30 września 2005 r. w sprawie ośrodków adopcyjno - opiekuńczych.
- ◆ **Dz. U. Nr 210, poz. 1750** - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 20 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej.

- ◆ **Dz. U. Nr 211, poz. 1759** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 5 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu udzielania pomocy finansowej na uzyskiwanie rent strukturalnych objętej planem rozwoju obszarów wiejskich.
- ◆ **Dz. U. Nr 214, poz. 1809** - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 13 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia jednostek operatora publicznego przeprowadzających kontrolę wykonywania obowiązku rejestracji odbiorników radiofonicznych i telewizyjnych i uiszczania opłat abonamentowych za ich używanie, wzoru upoważnienia do wykonywania czynności kontrolnych oraz zasad i trybu wydawania tych upoważnień.
- ◆ **Dz. U. Nr 215, poz. 1823** - Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 25 października 2005 r. w sprawie wymagań kwalifikacyjnych oraz szkoleń dla strażaków jednostek ochrony przeciwpożarowej i osób wykonujących czynności z zakresu ochrony przeciwpożarowej.
- ◆ **Dz. U. Nr 217, poz. 1837** - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 19 października 2005 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
- ◆ **Dz. U. Nr 218, poz. 1841** - Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 października 2005 r. w sprawie stawek oraz szczegółowych zasad, trybu udzielania i rozliczania dotacji przedmiotowych do podręczników szkolnych i akademickich.
- ◆ **Dz. U. Nr 218, poz. 1843** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 26 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o podatku od towarów i usług.
- ◆ **Dz. U. Nr 219, poz. 1865** - Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 26 października 2005 r. w sprawie szczegółowych zasad gospodarki finansowej Funduszu Gospodarki Zasobem Geodezyjnym i Kartograficznym.
- ◆ **Dz. U. Nr 219, poz. 1871** - Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 21 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowego sposobu działania w sprawach przyjęcia do domu pomocy społecznej oraz wypisania z domu pomocy społecznej osoby chorej psychicznie i upośledzonej umysłowo.
- ◆ **Dz. U. Nr 224, poz. 1923** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 października 2005 r. w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od niektórych dochodów podatników podatku dochodowego od osób prawnych.
- ◆ **Dz. U. Nr 224, poz. 1924** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 października 2005 r. uchylające rozporządzenie w sprawie zaniechania poboru podatku dochodowego od osób fizycznych od niektórych dochodów (przychodów).
- ◆ **Dz. U. Nr 226, poz. 1942** - Rozporządzenie Ministra Sportu z dnia 31 października 2005 r. w sprawie dofinansowania zajęć ze środków Funduszu Zajęć Sportowo - Rekreacyjnych dla Uczniów.
- ◆ **Dz. U. Nr 229, poz. 1954** - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

- ◆ **Dz. U. Nr 231, poz. 1961** - Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie wskaźników przyrostu przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w 2006 r.
- ◆ **Dz. U. Nr 231, poz. 1963** - Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 31 października 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie terytorialnego zasięgu działania oraz siedzib naczelników urzędów skarbowych i dyrektorów izb skarbowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 232, poz. 1969** – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 21 listopada 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 232, poz. 1970** – Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 listopada 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych.
- ◆ **Dz. U. Nr 232, poz. 1971** – Rozporządzenie Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 21 listopada 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie udzielania pomocy *de minimis* na promocję przedsiębiorczości.
- ◆ **Dz. U. Nr 233, poz. 1992** - Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 14 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o zmianie imion i nazwisk.
- ◆ **Dz. U. Nr 234, poz. 1996** – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 listopada 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty produktowej.
- ◆ **Dz. U. Nr 235, poz. 2000** – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o godle, barwach i hymnie Rzeczypospolitej Polskiej oraz o pieczęciach państwowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 236, poz. 2002** – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu dokonywania refundacji ze środków Funduszu Pracy kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanego bezrobotnego, przyznawania bezrobotnemu środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz formy zabezpieczenia zwrotu otrzymanych środków.
- ◆ **Dz. U. Nr 236, poz. 2003** – Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 listopada 2005 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków odbywania stażu oraz przygotowania zawodowego w miejscu pracy.
- ◆ **Dz. U. Nr 236, poz. 2006** – Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 listopada 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wielkościach wprowadzonych na rynek krajowy opakowań i produktów, osiągniętych wielkościach odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych oraz wpływach z opłat produktowych.
- ◆ **Dz. U. Nr 236, poz. 2008** – Obwieszczenie Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 listopada 2005 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Monitory Polskie

- ◆ **M. P. Nr 56, poz. 771** - Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 20 września 2005 r. w sprawie ogłoszenia kwot, o których mowa w art. 12 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych.
- ◆ **M. P. Nr 56, poz. 773** - Obwieszczenie Prezesa Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego z dnia 7 września 2005 r. w sprawie wysokości składki na ubezpieczenie wypadkowe, chorobowe i macierzyńskie w IV kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 57, poz. 782** - Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 23 września 2005 r. w sprawie wysokości stawek kar za przekroczenie warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi oraz za przekroczenie dopuszczalnego poziomu hałasu, na rok 2006.
- ◆ **M. P. Nr 60, poz. 804** - Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 4 października 2005 r. w sprawie szacunków wartości produktu krajowego brutto na jednego mieszkańca w latach 2001 - 2003.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 859** - Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 13 października 2005 r. w sprawie stawek podatku od środków transportowych obowiązujących w 2006 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 861** - Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 18 października 2005 r. w sprawie stawek opłat za usunięcie drzew i krzewów oraz kar za zniszczenie zieleni na rok 2006.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 862** - Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 października 2005 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw, włącznie z wypłatami z zysku, w trzecim kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 863** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 14 października 2005 r. w sprawie wskaźnika cen towarów nieżywnościowych trwałego użytku w III kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 864** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 14 października 2005 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych w okresie pierwszych trzech kwartałów 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 865** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 14 października 2005 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem w III kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 866** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 14 października 2005 r. w sprawie wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem za okres od grudnia 1999 r. do września 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 867** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 17 października 2005 r. w sprawie średniej ceny skupu żyta za okres pierwszych trzech kwartałów 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 62, poz. 868** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 20 października 2005 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2005 r.

- ◆ **M. P. Nr 68, poz. 956** - Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 27 października 2005 r. w sprawie wysokości górnych granic stawek kwotowych w podatkach i opłatach lokalnych.
- ◆ **M. P. Nr 70, poz. 974** - Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 10 listopada 2005 r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w trzecim kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 72, poz. 981** - Obwieszczenie Ministra Finansów z dnia 4 listopada 2005 r. w sprawie stawek karty podatkowej, kwoty do której można wykonywać świadczenia przy prowadzeniu niektórych usług z wyjątkiem świadczeń dla ludności oraz kwartalnych stawek ryczałtu od przychodów proboszczów i wikariuszy, obowiązujących w 2006 r.
- ◆ **M. P. Nr 73, poz. 1004** - Obwieszczenie Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie wskaźnika waloryzacji podstawy wymiaru zasiłku chorobowego przyjmowanej do obliczenia świadczenia rehabilitacyjnego w I kwartale 2006 r.
- ◆ **M. P. Nr 73, poz. 1006** - Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie kwot przychodu odpowiadających 70% i 130% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia oraz kwot granicznych przychodu w 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 73, poz. 1007** - Komunikat Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 16 listopada 2005 r. w sprawie kwoty przychodu odpowiadającej 30% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za III kwartał 2005 r. ogłoszonego dla celów emerytalnych.
- ◆ **M. P. Nr 74, poz. 1040** – Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 17 listopada 2005 r. w sprawie wysokości górnych jednostkowych stawek opłat za korzystanie ze środowiska na rok 2006.
- ◆ **M. P. Nr 77, poz. 1079** – Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego wynagrodzenie w województwach w trzecim kwartale 2005 r.
- ◆ **M. P. Nr 77, poz. 1080** – Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 25 listopada 2005 r. w sprawie wskaźnika cen dóbr inwestycyjnych za III kwartał 2005 r.

*Wybrała:
Maria Gerus
Naczelnik Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy*

EWIDENCJA I ROZLICZENIE ORAZ TYPOWE OPERACJE KSIĘGOWE ZWIĄZANE Z PODATKIEM OD TOWARÓW I USŁUG VAT

I. Podatek VAT (na koniec okresu sprawozdawczego) naliczony jest wyższy od należnego.

W księgach rachunkowych urzędu prowadzone są konta:

225 - Urząd Skarbowy VAT (US)

255 - „VAT Naliczony”

225 - „VAT Należny”

jako konta syntetyczne.

Przykład:

		„Urząd”		„Organ”	
		D E K R E T A C J A			
		Wn	Ma	Wn	Ma
1. Faktura VAT za najem lokalu	a) 1.000	221			
w tym VAT	b) 200		225 „VAT Należny”		
netto	c) 800		750		
2. Wpłata najemcy	1.000	130 SD	221	133	901
3. Faktura VAT na zakup materiałów	a) 10.000	400			
VAT	b) 2.000 „VAT Naliczony”	225			
Ogółem	c) 12.000		201		
4. Zapłata na rzecz dostawcy	12.000	201	130 SW	902	133
5. Przeksięgowanie VAT naliczonego	2.000	225 US	225 „VAT Naliczony”		
6. Przeksięgowanie VAT należnego	200 „VAT Należny”	225	225 US		
7. Wpływ (zwrot) z US (naliczony)	1.800	130 SD	225 US	133	901
8. PK – korekta dochodów i wydatków o kwotę podatku naliczonego	a) [-2.000]	-130 SD	-130 SW		
	b) 2.000			901	902

130 SD	130 SW	221	133	901
1.000	12.000 (4)	1a) 1.000	2) 1.000	8b) 2.000
1.800	-2.000 (8a)	1.000 (2)	7) 1.800	1.000 (2)
-2000	10.000 (5)			1.800 (7)
(S) 800				2.000
				(S) 800

201		400		225 – „VAT Naliczony”		902	
12.000	12.000 (3c)	3a) 10.000		3b) 2.000	2.000 (5)	4) 12.000	2.000 (8b)
		(S) 10.000				12.000	2.000
						(S)	10.000
225 – „VAT Należny”		225 – VAT US		750		SALDA:	
200	200 (1b)	5) 2.000	200 (6)		800 (1c)	Dochody – 901 – 800 (poz. 1c)	
			1.800 (7)		800 (S)	Wydatki – 902 – 10.000 (poz. 3a)	
SALDA		Dochody – 130 SD - 800 (poz. 1c)		k. 750 – 800			
		Wydatki – 130 SW – 10.000 (poz. 3a)		k. 400 – 10.000			

II. Podatek VAT (na koniec okresu sprawozdawczego) należny jest wyższy od naliczonego.

Przykład:

		„Urząd”		„Organ”	
		Wn	Ma	Wn	Ma
1. Faktura VAT za najem lokalu	a) 1.000	221			
w tym VAT	b) 200		225 „VAT Należny”		
netto	c) 800		750		
2. Wpłata najemcy	1.000	130 SD	221	133	901
3. Faktura VAT na zakup materiałów	a) 500	400			
VAT	b) 100 „VAT Naliczony”	225			
Ogółem	c) 600		201		
4. Zapłata na rzecz dostawcy	600	201	130 sw	902	133
5. Przeksięgowanie VAT naliczonego	100	225 US	225 „VAT Naliczony”		
6. Przeksięgowanie VAT należnego	200 „VAT Należny”	225	225 US		
7. Przelew VAT do US (należny)	100	225 US	130 sw	902	133
8. PK – korekta dochodów i wydatków					
o kwotę podatku naliczonego	a) [-200]	-130 SD	-130 sw		
	b) 200			901	902

Operacje na kontach:

<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">130 SD</th></tr></thead><tbody><tr><td>2) 1.000</td><td></td></tr><tr><td>8a) -200</td><td></td></tr><tr><td><u>(S) 800</u></td><td></td></tr></tbody></table>		130 SD		2) 1.000		8a) -200		<u>(S) 800</u>		<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">130 sw</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>600 (4)</td></tr><tr><td></td><td>100 (7)</td></tr><tr><td></td><td><u>-200 (8a)</u></td></tr></tbody></table>		130 sw			600 (4)		100 (7)		<u>-200 (8a)</u>	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">221</th></tr></thead><tbody><tr><td>1a) 1.000</td><td>1.000 (2)</td></tr></tbody></table>		221		1a) 1.000	1.000 (2)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">133</th></tr></thead><tbody><tr><td>2) 1.000</td><td>600 (4)</td></tr><tr><td></td><td>100 (7)</td></tr><tr><td></td><td><u>(S) 800</u></td></tr></tbody></table>		133		2) 1.000	600 (4)		100 (7)		<u>(S) 800</u>	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">901</th></tr></thead><tbody><tr><td>8b) 200</td><td>1.000 (2)</td></tr><tr><td><u>200</u></td><td>1.000 (7)</td></tr><tr><td>(S) 800</td><td></td></tr></tbody></table>		901		8b) 200	1.000 (2)	<u>200</u>	1.000 (7)	(S) 800	
130 SD																																													
2) 1.000																																													
8a) -200																																													
<u>(S) 800</u>																																													
130 sw																																													
	600 (4)																																												
	100 (7)																																												
	<u>-200 (8a)</u>																																												
221																																													
1a) 1.000	1.000 (2)																																												
133																																													
2) 1.000	600 (4)																																												
	100 (7)																																												
	<u>(S) 800</u>																																												
901																																													
8b) 200	1.000 (2)																																												
<u>200</u>	1.000 (7)																																												
(S) 800																																													
<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">201</th></tr></thead><tbody><tr><td>4) 600</td><td>600 (3c)</td></tr></tbody></table>		201		4) 600	600 (3c)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">400</th></tr></thead><tbody><tr><td>3a) 500</td><td></td></tr><tr><td><u>(S) 500</u></td><td></td></tr></tbody></table>		400		3a) 500		<u>(S) 500</u>		<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">225 - „VAT Naliczony”</th></tr></thead><tbody><tr><td>3b) 100</td><td>100 (5)</td></tr></tbody></table>		225 - „VAT Naliczony”		3b) 100	100 (5)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">902</th></tr></thead><tbody><tr><td>4) 600</td><td>200 (8b)</td></tr><tr><td><u>100</u></td><td></td></tr><tr><td>(S) 700</td><td>200</td></tr><tr><td></td><td><u>500 (S)</u></td></tr></tbody></table>		902		4) 600	200 (8b)	<u>100</u>		(S) 700	200		<u>500 (S)</u>														
201																																													
4) 600	600 (3c)																																												
400																																													
3a) 500																																													
<u>(S) 500</u>																																													
225 - „VAT Naliczony”																																													
3b) 100	100 (5)																																												
902																																													
4) 600	200 (8b)																																												
<u>100</u>																																													
(S) 700	200																																												
	<u>500 (S)</u>																																												
<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">225 - „VAT Należny”</th></tr></thead><tbody><tr><td>6) 200</td><td>200 (1b)</td></tr></tbody></table>		225 - „VAT Należny”		6) 200	200 (1b)	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">225 - VAT US</th></tr></thead><tbody><tr><td>5) 100</td><td>200 (6)</td></tr><tr><td>7) 100</td><td></td></tr><tr><td><u>200</u></td><td><u>200</u></td></tr></tbody></table>		225 - VAT US		5) 100	200 (6)	7) 100		<u>200</u>	<u>200</u>	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">750</th></tr></thead><tbody><tr><td></td><td>800 (1c)</td></tr><tr><td></td><td><u>800 (S)</u></td></tr></tbody></table>		750			800 (1c)		<u>800 (S)</u>	SALDA: Dochody – 901 – 800 (poz. 1c) Wydatki – 902 – 500 (poz. 3a)																					
225 - „VAT Należny”																																													
6) 200	200 (1b)																																												
225 - VAT US																																													
5) 100	200 (6)																																												
7) 100																																													
<u>200</u>	<u>200</u>																																												
750																																													
	800 (1c)																																												
	<u>800 (S)</u>																																												

SALDA
Dochody – 130 SD - 800 (poz. 1c) | k. 750 – 800
Wydatki – 130 SW - 500 (poz. 3a) | k. 400 – 500

VAT – przy odrębnych rachunkach bankowych – organu i urzędu

1. Zarówno przy założeniu I jak i II księgowania są takie same, ale wyłącznie według dekrety zapisanej w kolumnie „Urząd”.
2. Nie ma księgowania według kolumny „Organ”.
3. W organie będą dokonywane księgowania na podstawie sporządzonych sprawozdań:
Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych jst – 222/901
Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych jst – 902/223

Barbara Kozyra
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
w latach 1993 – 2005

EWIDENCJA WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ PROJEKTÓW WSPÓLFINANSOWANYCH ŚRODKAMI Z FUNDUSZY STRUKTURALNYCH UNII EUROPEJSKIEJ ORAZ ŚRODKAMI WŁASNYMI JEDNOSTKI SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO (WKŁAD KRAJOWY)

Założenie przyjęte w przykładzie, a wynikające z zawartej umowy z „dawcą środków”, np. wojewodą, dotyczy sytuacji, w której jednostka samorządu terytorialnego zobowiązała się do wyodrębnienia rachunku bankowego z którego będzie finansowany koszt projektu (całego), a także wyodrębnienia ksiąg rachunkowych do zaewidencjonowania zdarzeń związanych z realizacją projektu. Jednostka samorządu terytorialnego postanowiła w przepisach wewnętrznych o wyodrębnieniu ksiąg rachunkowych w rozumieniu art. 13 ustawy o rachunkowości.

I. Operacje dotyczące środków podlegających refundacji z funduszu strukturalnego

	D E K R E T A C J A			
	Wn	Ma		Wn
	Księgi budżetu		Księgi dla projektu	
1. Przelew środków z rachunku bieżącego budżetu na wyodrębniony rachunek bankowy projektu (konto 240 – „Należności od funduszu strukturalnego”)	240	133		
2. Wpływ środków z poz. 1 (konto 240 – „Zobowiązanie funduszu strukturalnego wobec budżetu”)			137,133 ₁	240
3. Przekazanie środków do jednostki budżetowej (JB)			228	137, 133 ₁
4. Wydatki poniesione przez jednostkę budżetową na podstawie sprawozdania Rb-28S			908	228
5. Wpływ – refundacja wydatków z funduszu strukturalnego			137	907
6. Przekazanie wpływu z poz. 5 na rachunek bieżący budżetu			240	137
7. Wpływ środków na rachunek bieżący	133	240		
8. Przeksięgowanie: zrealizowanych wydatków zrealizowanych dochodów			967	908 907 967

II. Operacje związane z przekazaniem na wyodrębniony rachunek budżetu środków stanowiących udział własny jst (wkład krajowy).

Uwaga!

To jest rozwiązanie dotyczące konta 240 - „Rozliczenia wewnętrzne”, jeżeli system komputerowy (jak twierdzą niektórzy skarbnicy) nie może przenieść sald z „ksiąg wyodrębnionych” do „ksiąg podstawowych”.

1. Przelew środków z rachunku bieżącego budżetu na wyodrębniony rachunek bankowy projektu (konto 240 – „Rozliczenia wewnętrzne”)	240	133		
2. Wpływ środków z poz. 1 (konto 240 – „Rozliczenia wewnętrzne”)			137, 133 ₁	240
3. Przekazanie środków na wydatki do jednostki budżetowej			223 ₁	133 ₁ , 137
4. Wydatki poniesione przez jednostkę budżetową na podstawie sprawozdania RB-28S (równocześnie w księgach budżetu i księgach dla projektu)	902	240	240	223 ₁
5. Przeksięgowanie zrealizowanych wydatków	961	902		

III. Ewidencja operacji w przypadku gdy jednostka samorządu terytorialnego nie ma obowiązku wydzielenia odrębnego rachunku bankowego dla projektu, w części finansowej jako udział własny (wkład krajowy), ale ma obowiązek wyodrębnienia ksiąg rachunkowych

1. Przelew środków z rachunku bieżącego budżetu do jednostki budżetowej (konto 240 – „Rozliczenie wewnętrzne.”)	240 133		228 240
2. Wydatki przeniesione przez jednostkę budżetową na podstawie sprawozdania Rb-28S	902 240		240 228
3. Przeksięgowanie zrealizowanych wydatków	961 902		

*Barbara Kozyra
Zastępca Prezesa
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie
w latach 1993 - 2005*

KALENDARIUM BUDŻETOWE

Jednostki samorządu terytorialnego przesyłają do regionalnej izby obrachunkowej za IV kwartały 2005 r. następujące sprawozdania:

I. Sprawozdania budżetowe

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁰.

Do dnia 10 lutego 2006 roku

- ◆ **Rb-27ZZ** - kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami:
  - podlegają przekazaniu w formie dokumentu przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego dysponentowi przekazującemu dotację oraz do wiadomości regionalnej izbie obrachunkowej,
  - ocena poprawności ich sporządzenia pozostaje w gestii dysponentów głównych.
- ◆ **Rb-33** - półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych funduszy celowych dotyczące Państwowego Funduszu Zasobów Geodezyjnych i Kartograficznych szczebla powiatowego i wojewódzkiego:

²⁰ Dz. U. Nr 170, poz. 1426.

- jednostki samorządu terytorialnego przekazują w formie dokumentu do Głównego Geodety Kraju i regionalnych izb obrachunkowych.

Do dnia 15 lutego 2006 roku

- ◆ Rb-50 - kwartalne sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami,
  - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu dysponentowi głównemu przekazującemu dotację,
  - do wiadomości regionalnej izbie obrachunkowej oraz delegaturze NIK.

Do dnia 28 lutego 2006 roku

- ◆ **Rb-27S** - miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostek samorządu terytorialnego - zarządy jst składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-28S** - miesięczne/roczne sprawozdanie z wykonania planu wydatków budżetowych jednostek samorządu terytorialnego - zarządy jst składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-Z** - kwartalne sprawozdanie o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń obejmujące zbiorczo wszystkie jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze oraz fundusze celowe nie posiadające osobowości prawnej - zarządy jst składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-N** - kwartalne sprawozdanie o stanie należności obejmujące zbiorczo wszystkie jednostki budżetowe, zakłady budżetowe, gospodarstwa pomocnicze oraz fundusze celowe nie posiadające osobowości prawnej - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu i w formie elektronicznej,
- ◆ **Rb-NDS** - kwartalne sprawozdanie o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-PDP** - półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania podstawowych dochodów podatkowych gmin i miast na prawach powiatu - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu do regionalnej izby obrachunkowej w 2 egzemplarzach oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-30** - półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych zakładów budżetowych - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-31** - półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych gospodarstw pomocniczych - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu oraz elektronicznie,
- ◆ **Rb-33** - półroczne/roczne sprawozdanie z wykonania planów finansowych funduszy celowych nie posiadających osobowości prawnej,

- ◆ **Rb-34** - kwartalne sprawozdanie z wykonania planów finansowych dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi sfinansowanych - zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają w formie dokumentu oraz elektronicznie.

II. Sprawozdania w zakresie państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek sektora finansów publicznych

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 10 grudnia 2001 roku w sprawie rodzajów i zasad sporządzania sprawozdań w zakresie długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji jednostek sektora finansów publicznych²¹.

Zarządy jednostek samorządu terytorialnego składają sprawozdania o należnościach **Rb-N** i sprawozdania „w zakresie państwowego długu publicznego oraz poręczeń i gwarancji” - **Rb-Z** wykazując dane z jednostek sektora finansów publicznych posiadających osobowość prawną, w szczególności dotyczy to:

- samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej,
- samorządowych instytucji kultury,
- funduszy celowych posiadających osobowość prawną (Wojewódzki Fundusz Gospodarki Wodnej i Ochrony Środowiska),
- samorządowych osób prawnych utworzonych na podstawie odrębnych ustaw w celu wykonywania zadań publicznych, z wyłączeniem przedsiębiorstw, banków i spółek prawa handlowego.

Sprawozdania zbiorcze (sporządzone na podstawie sprawozdań jednostkowych) dotyczące tych jednostek, przekazywane są przez zarządy jednostek samorządu terytorialnego do regionalnej izby obrachunkowej w postaci dokumentów na formularzach Rb-Z i Rb-N pochodzących z wydruku ze specjalnego programu zapisanego w excelu oraz w postaci elektronicznej.

Do dnia 31 marca 2006 roku

Zarząd powiatu i województwa oraz wójt (burmistrz, prezydent miasta) przedstawia organowi stanowiącemu sprawozdanie roczne z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego, zawierające zestawienie zrealizowanych dochodów i wydatków wynikające z zamknięć rachunków budżetów jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności nie mniejszej niż w uchwale budżetowej. Sprawozdanie podlega zaopiniowaniu przez regionalną izbę obrachunkową.

Organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego uchwała budżet najpóźniej do dnia 31 marca roku budżetowego. Po tym terminie, w przypadku nieuchwalenia budżetu, ustają kompetencje organu stanowiącego w tym zakresie. W tym przypadku - budżet w zakresie obowiązkowych zadań własnych oraz zleconych ustala regionalna izba obrachunkowa.

---

²¹ Dz. U. Nr 148, poz. 1653.

III. Sprawozdania finansowe

Podstawa prawna:

- Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych²².

Do dnia 30 kwietnia 2006 roku

Zarządy jednostek samorządu terytorialnego sporządzają, a następnie przedkładają do regionalnej izby obrachunkowej sprawozdania finansowe za 2005 r.:

- ◆ Bilans z wykonania budżetu jednostki samorządu terytorialnego:
  - sporządzony według załącznika nr 4 do ww. rozporządzenia
  - bilans sporządza się w złotych, wyłącznie na podstawie własnych ksiąg rachunkowych jednostki bilans z wykonania budżetu jest bilansem jednostkowym i powinien odzwierciedlać dane wskazane w tych księgach - w zaokrągleniu do złotych), oraz
- ◆ Bilanse zbiorcze sporządzane oddzielnie dla:
  - a) jednostek budżetowych (do których włączone są również bilanse wszystkich jednostek organizacyjnych jednostki samorządu terytorialnego),
  - b) wszystkich zakładów budżetowych,
  - c) wszystkich gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych.
    - bilanse te sporządza się według załącznika nr 5 do ww. rozporządzenia,
    - dane podane są w tysiącach złotych,

Dla rzetelności i przejrzystości bilansu należy w formie załącznika zamieścić informację dotyczącą między innymi zobowiązań i należności oraz udzielonych gwarancji i poręczeń.

IV. Sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej oraz o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej²³,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej oraz sprawozdań o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych²⁴.

Podmiot udzielający pomocy publicznej sporządza sprawozdania w zakresie udzielonej pomocy i przedstawia je Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumenta, natomiast organy właściwe do poboru należności sporządzają i przekazują ministrowi właściwemu do spraw finansów sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych.

²² Dz. U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752 z późn. zm.).

²³ Dz. U. Nr 123, poz. 1291.

²⁴ Dz. U. Nr 196, poz. 2014.

Sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej

- ◆ jednostki samorządu terytorialnego przekazują sprawozdania w formie elektronicznej za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych,
- ◆ sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej sporządza się za każdy kwartał i za okres całego roku,
  - sprawozdania za czwarty kwartał należy przekazać w terminie 30 dni od dnia zakończenia kwartału, tj. do 30 stycznia 2006 r.
  - sprawozdania roczne – w terminie 60 dni od zakończenia roku kalendarzowego,
- ◆ sprawozdania sporządza się zgodnie z instrukcją do rozporządzenia,
- ◆ powinny one zawierać w szczególności informacje o beneficjentach pomocy oraz o rodzajach, formach, wielkości i przeznaczeniu udzielonej pomocy,
- ◆ podmioty udzielające pomocy przekazują sprawozdania w formie elektronicznej (na formularzu udostępnionym przez Prezesa Urzędu w powszechnie dostępnej sieci teleinformatycznej),

Sprawozdania o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz sektora finansów publicznych

- jednostki samorządu terytorialnego przekazują za pośrednictwem regionalnych izb obrachunkowych sprawozdania w formie elektronicznej do Wydziału monitorowania pomocy publicznej przy Departamencie Finansów Gospodarki Finansowej w Ministerstwie Finansów,
- kwoty zaległości oraz kwoty odsetek w sporządzonych sprawozdaniach o zaległych należnościach przedsiębiorców z tytułu świadczeń na rzecz sektora finansów publicznych należy podawać w kwotach zaokrąglonych do pełnych tysięcy złotych,
- sprawozdania należy sporządzać w rachunku narastającym.

Sprawozdanie sporządza się według stanu na koniec każdego kwartału roku kalendarzowego i przekazuje w terminie 30 dni po zakończeniu kwartału. Za czwarty kwartał 2005 r. do 30 stycznia 2006 r.

UWAGA!

Sprawozdanie roczne Rb-WS o wydatkach strukturalnych poniesionych przez jednostki sektora finansów publicznych w roku 2005 (w tys. zł)

Sprawozdanie roczne Rb-WS, sporządzane jest po raz pierwszy za 2005 r., zgodnie z instrukcją dotyczącą sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie wydatków strukturalnych poniesionych przez jednostki sektora finansów publicznych stanowiącą załącznik 33 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 sierpnia 2005 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Należy zwrócić uwagę, że sprawozdanie to sporządzane jest w oparciu o odrębną klasyfikację obowiązującą również od 1 stycznia 2005 r., określoną rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 21 grudnia 2004 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji wydatków strukturalnych²⁵.

²⁵ Dz. U. Nr 285, poz. 2851.

Celem sporządzania tego sprawozdania jest wyodrębnienie z ogółu wydatków publicznych poniesionych w danym okresie sprawozdawczym - wydatków na cele strukturalne (wydatki faktycznie poniesione, udokumentowane opłaconą fakturą lub innym równoważnym dokumentem księgowym). Kwoty wydatków publicznych poniesione na cele strukturalne, przedstawione są w sprawozdaniu Rb-WS w układzie kategorii i podkategorii w kolumnie 3 sprawozdania. Sprawozdanie obejmuje wyłącznie krajowe wydatki publiczne poniesione na cele strukturalne. Nie należy wykazywać wydatków poniesionych i podlegających refundacji ze środków funduszy przedakcesyjnych (PHARE, ISPA i SAPARD), środków funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności, Inicjatyw Wspólnotowych oraz środków poakcesyjnych (Transition Facility); należy natomiast wykazać współfinansowanie krajowe tych instrumentów.

Sprawozdanie Rb-WS za 2005 r. sporządza się w pełnych tysiącach złotych i przekazuje bezpośrednio do Ministerstwa Finansów /Departament Polityki Regionalnej i Rolnictwa/ w formie dokumentu oraz w formie elektronicznej w terminie do 30 kwietnia 2006 r.

W przypadku niezrealizowania wydatków strukturalnych w okresie sprawozdawczym jednostki zobowiązane są również do przesłania pisemnej informacji o tym fakcie do wskazanego wyżej Departamentu Ministerstwa Finansów.

Bilans skonsolidowany jednostki samorządu terytorialnego

- Jednostki samorządu terytorialnego sporządzają skonsolidowany bilans wg załącznika nr 7 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych,
- bilans skonsolidowany sporządza się w złotych i groszach,
- w celu sporządzenia bilansu stosuje się odpowiednio przepisy rozdziału 6 ustawy o rachunkowości²⁶,
- bilans ten po raz pierwszy w 2006 r. przekazywany będzie do regionalnej izby obrachunkowej,
- jednostki samorządu terytorialnego sporządzają bilans skonsolidowany w terminie trzech miesięcy od dnia otrzymania ostatniego sprawozdania podlegającego konsolidacji czyli do końca lipca.

Ewa Chojecka
Starszy Specjalista
Wydziału Informacji, Analiz i Szkoleń
Regionalnej Izby Obrachunkowej w Bydgoszczy

²⁶ Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 76 z późn. zm.